

УДК 616.366-003.7-089-059

Можливості використання комбінованих міні-лапароскопічних операцівних втручань у хірургічному лікуванні жовчнокам'яної хвороби

С.Г. ЧЕТВЕРІКОВ, М.Р. БАЯЗИТОВ, В.Ю. ВОДОДЮК, О.О. ОЛІЙНИК

Центр реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка) Одеського державного медичного університету, Одеська обласна клінічна лікарня

POSSIBILITIES OF USING COMBINED MINILAPAROSCOPIC OPERATIVE INTERVENTIONS IN SURGICAL TREATMENT OF CHOLELITHIASIS

S.H. CHETVERIKOV, M.R. BAYAZYTOV, V.YU. VODODYUK, O.O. OLIYNYK

Centre of Reconstructive and Renewal Medicine (University Clinic) Odessa State Medical University, Odessa Regional Clinical Hospital

Лапароскопічна холецистектомія стала “золотим стандартом” у лікуванні жовчнокам'яної хвороби. Використання традиційних лапароскопічних операцівних втручань за допомогою стандартних 10-міліметрових інструментів у певної кількості хворих супроводжується розвитком таких ускладнень, як післяопераційні вентральні грижі, гнійно-септичні ускладнення, формування суттєвих косметичних дефектів на шкірі живота. Використання лапароскопів та інструментів малого діаметра – 2-5 мм дозволило виконувати операції на новому якісному рівні і з меншою травматичністю, ніж при стандартних лапароскопічних операціях. Однак кількість робіт, присвячених міні-лапароскопії, дуже мала. В даний час не розроблено принципових можливостей обґрунтованого застосування міні-лапароскопії та ендоскопічних транслюмінальних операцівних втручань у хірургії органів черевної порожнини; не визначені показання і протипоказання до їх використання, відсутня детальна оцінка оперативної техніки.

Метою роботи було покращання результатів хірургічного лікування хворих із жовчнокам'яною хворобою шляхом розробки і впровадження комбінованих міні-лапароскопічних операцівних втручань.

Ми використовували міні-лапароскопічні та комбіновані ендоскопічні втручання; загальноклінічні, біохімічні, морфологічні, інструментальні, ендоскопічні, рентгенологічні методи дослідження.

Протягом останнього року з використанням комбінованих міні-лапароскопічних втручань нами прооперовано 37 хворих із жовчнокам'яною хворобою. Це були переважно (32 пацієнтки) жінки молодого віку, без складної супутньої патології та ожиріння. У цих пацієнток ми застосовували можливість використання вагінального доступу для маніпуляцій на органах черевної порожнини під відеоендоскопічним контролем та для вилучення видаленого органа із черевної порожнини. У 26 хво-

рих виконана міні-лапароскопічна холецистектомія при хронічному калькульозному холециститі, у 11 – при гострому (недеструктивні форми у серозній стадії запалення). У 2 хворих виконано симультанну операцію – холецистектомію та двобічну аднексектомію з приводу прооперованої раніше гормоночутливої пухлини молочної залози.

Нами використовувалися лапароскопи діаметром 2,6 та 4,2 мм, для введення яких використовували стандартні 3- та 5-міліметрові троакари, а також довгі (довжиною 600 мм) 5-міліметрові ендоскопи з торцевою та 70° оптикою для використання лапароскопії через заднє склепіння піхви. Використовувалися 3-міліметрові стандартні інструменти та оригінальні, власної конструкції троакари-маніпулятори для тракції внутрішніх органів діаметром 2,6 та 3 мм.

Всі операцівні втручання пройшли без інтраопераційних ускладнень. У 5 пацієнтів через анатомічні труднощі при видаленні жовчного міхура ми були вимушенні перейти до використання традиційних 5-міліметрових троакарів та інструментів. Замість кліпування міхурової протоки та артерії використовували екстракорпоральне накладання лігатури, що дозволяло проводити цю маніпуляцію через один троакар. Коли потомічний доступ після видалення органа не закривали, проводили лише тампонування піхви. Час, використаний для проведення втручань, варіювався від 30 до 180 хв. Хворі перебували в стаціонарі після операції від 1 до 4 діб. При спостереженні за пацієнтами протягом перших місяців після операції віддалених ускладнень не спостерігалося, відмічений гарний косметичний ефект.

Висновок. Використання комбінованих міні-лапароскопічних операцівних втручань є перспективним напрямком розвитку сучасних хірургічних технологій, які потребують подальшого вдосконалення та впровадження в практичну діяльність спеціалізованих хірургічних центрів.